

Er was eens...

Activiteit in het kader van de NORMENANTENNE van WOOD.BE

De normenantenne van WOOD.BE maakt deel uit van een netwerk van normenantennes, verzorgd door verschillende collectieve centra, die sectoraal georganiseerd zijn. Meer informatie over dit netwerk vindt u op de website van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie.

NPD ITT ZA
CE markering

FPC

CEN

klare taal

CPR

DOP

NB

Raymond Van Pestel 27/11/2018

FPC

1) Het systeem en de CPR

Een paspoort voor producten

- De CE Markering attesteert dat het product conform is met de door een Europese Beschikking vastgelegde minimale condities om op de interne EU markt vrij te circuleren.
- Dit impliceert dat de CE Markering noch een kwaliteitsmerk is, noch een toelating tot vrij gebruik in even welke toepassing - ieder land kan en dient de te behalen karakteristieken in eigen voorschriften vastleggen.

Er was eens

Bouwproductenrichtlijn (CPD)

- Geharmoniseerde technische specificaties, dwz ENs en ETAs.
- Een gemeenschappelijk systeem van attestering van overeenstemming met de geharmoniseerde technische specificaties.
- Genotificeerde (aangemelde) instanties (NB).
- De plicht de productprestaties te bepalen en te verklaren in de CE-Markering die op producten aangebracht wordt.
- Inmiddels CPR!

Geharmoniseerde technische specificaties

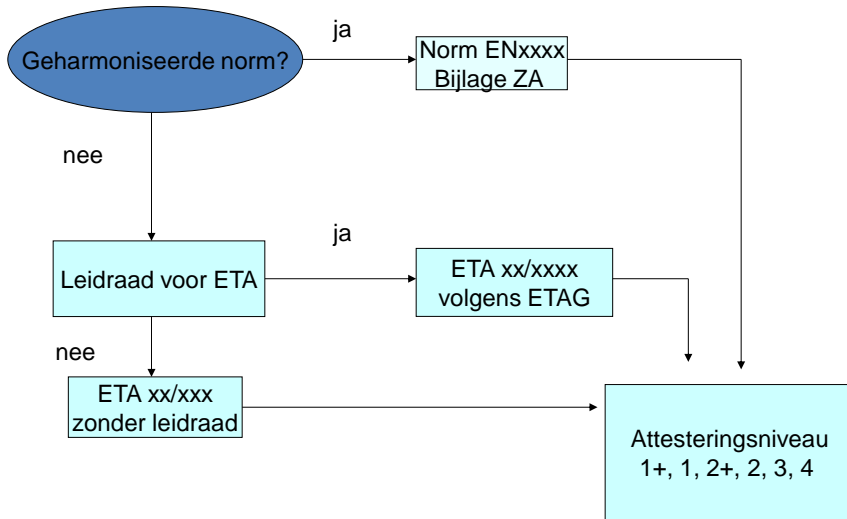
De productprestatiekenmerken in de geharmoniseerde technische specificaties zijn gebaseerd op de in de Richtlijn opgesomde « Fundamentele Voorschriften »:

- Mechanische weerstand en stabiliteit
- Brandveiligheid
- Hygiëne, gezondheid en milieu
- Gebruiksveiligheid
- Geluidshinder
- Energiebesparing en warmtebehoud
- Duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen (nieuw CPR)

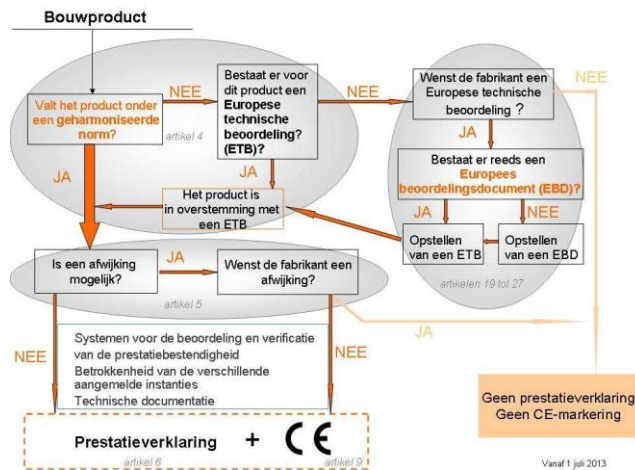
* Niet alle FV zijn van toepassing op alle producten

De weg naar CE-markering

Vanaf 1 juli 2013

Systeem van attestering van overeenkomst

- Een attestering is een document dat een vermoeden van overeenstemming vastlegt.
- De CPR definieert een aantal systemen (1+, 1, 2+, 2, 3 en 4).
- De Europese Commissie bepaalt het systeem, in overleg met de EER Lidstaten in het Permanent Comité voor de Bouw.

Attesteringsniveaus

	Niveau van Verklaring van Overeenstemming					
	1+	1	2+	2	3	4
Taken voor de PRODUCENT						
1. Fabrieksproductiecontrole (FPC)	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
2. Regelmatig & systematisch beproeven van monsters	Ja	Ja	Ja	x	x	x
3. Initieel type-onderzoek	x	x	Ja	Ja	x	Ja
Taken van de AANGEMELDE ORGANISMEN						
4. Initieel type-onderzoek	Ja	Ja	x	x	Ja	x
5. Certificatie van FPC	Ja	Ja	Ja	Ja	x	x
6. Periodieke controle van FPC	Ja	Ja	Ja	x	x	x
7. Audit beproeving van monsters	Ja	x	x	x	x	x

DOP verklaring?

- Verplicht
- Fabrikant is verantwoordelijk
- Minstens 1 prestatie verklaren
- Alle prestaties vermelden (evt. NPD)
- In de voertaal van de lidstaat
- 1 levering, 1 klant = 1 DOP
- Papier of digitaal
- Minstens 10 jaar te bewaren

Inhoud DOP

- DOP nr.
- Producttype
- Naam en gegevens fabrikant
- Attesteringsniveau
- hEN verwijzing
- Lijst eigenschappen
- Naam en nr. Notified Body
- Verantwoordelijkheidsverklaring en handtekening

Voorbeeld Dop

Declaration of Performance

Window and Door Manufacturer Ltd
PO Box 21,
B-1050, Brussels

LOGO

No DOEEI30GD001

		External Doors											
		EN 14351-1:2006 + A1:2010					AVCP 3		Notified Body No. 9999				
Essential Characteristics:													
No.	Water-tight-ness	Dangerous substances	Resistance to wind load	Impact resistance	Load bearing capacity of safety devices	Height [mm]	Ability to release	Acoustic performance R_w (C, C _s) [dB]	Thermal transmittance U_g [W/m ² K]	Solar factor [%]	Light transmittance t_v [%]	Air permeability	
1	3A	-	B1	1	-	2200	npd	npd	1,8	60	72	1	
2	3A	-	B1	1	-	2100	npd	npd	1,8	60	72	2	
3	3A	-	B1	npd	-	2200	npd	npd	1,2	-	-	2	
4	3A	-	B1	npd	-	2100	npd	npd	1,8	60	72	1	
5	6B	-	B1	npd	-	2150	npd	npd	1,8	60	72	1	

npd = no performance determined

The performance of the product identified with the above unique identification code is in conformity with the relevant declared performances.

This declaration of performance is issued under the sole responsibility of Metal Window Manufacturer Ltd / PO Box 21, B-1050, Brussels

Signed for and on behalf of the manufacturer by:

Name and function	Place and date of issue	Signature

Genotificeerde instellingen

In de systemen 1 en 3 heeft de fabrikant genotificeerde organismen nodig. Men onderscheidt:

- Certificatieorganismen (systeem 1)
- Inspectieorganismen (systeem 1)
- Proeflaboratoria (systemen 1 en 3)

De desbetreffende organismen:

Worden goedgekeurd door hun Lidstaat en genotificeerd t.o.v. de EC

Worden genotificeerd per norm (certificatie en inspectieorganismen) of (voor labo's) per proef (of reeks van proeven)

Staan op een databank van de EC

Houtproducten met CE-markering

- Plaatmateriaal
- Dakspanten
- Houtskeletbouw (ETA)
- Gesorteerd hout
- Buitenschrijnwerk zonder brandeigenschappen
- Houten vloeren
- Samengestelde balken (ETA)
- Dakelementen (ETA)
- Houten gevelbekledingen
- ...

CE verplicht!

- ✓ Voor alle producten die in Europa op de markt gebracht worden is CE verplicht
- **Bouwproductenverordening, art. 2 (definities) :**
In de handel brengen = het voor het eerst op de uniale markt aanbieden van een bouwproduct
Het op de markt aanbieden = het in het kader van een handelsactiviteit, al dan niet tegen betaling, verstrekken van een bouwproduct met het oog op distributie of gebruik op de uniale markt.
- ✓ *Plaatsing dient ook beschouwd als gebruik op uniale markt!*

CE niet verplicht!

CE

- ✓ Art. 5 van de Bouwproductenverordening vermeldt dat CE-markering niet nodig is, wanneer:

Het bouwproduct afzonderlijk of als maatwerk is vervaardigd in een niet-seriematig productieproces in antwoord op een specifieke bestelling in één enkel geïdentificeerd bouwwerk

Het bouwproduct op de bouwplaats is vervaardigd

Het bouwproduct "op een traditionele manier of met het oog op monumentenzorg in een niet-industrieel proces" is vervaardigd voor de renovatie van een beschermd monument

- ✓ Deze gevallen komen niet veel voor!

CE

2) Productiecontrole, hoe en waarom?

FPC (productiecontrole)

Waarom?

Om te garanderen dat elk product dat op de markt gebracht wordt voldoet aan de eisen ,
vermeld in de DOP.

Parameters ?

- Verantwoordelijkheden
- Uitrusting en toestellen
- Grondstoffen
- Productieproces
- Eindproduct
- Acties-klachten
- Markering

Wat is controleren?

- Procedures opstellen
- Frequentie en eisen vastleggen
- Controles uitvoeren
- Beoordelen

Wat controleren?

- binnenkomende materialen
- verwerking
- eindproduct
- verpakking en verzending

Vb. binnenkomende materialen (1)

- **Houtvochtigheid**

Eisen?

Buitenschrijnwerk volgens EN 14220:

max. 16 %

hout moet evenwichtsvochtgehalte benaderen van
houtvocht bij eindgebruik

+/- EC5: KK2 voor 20°C en uitzonderlijk > 85%

Metten?

- droogstoofmethode = gemiddelde (nat wegen en in droogstoof,
drogen en opnieuw wegen)

Formule $H(\%) = ((G_{nat} - G_{droog}) * 100) : G_{droog}$

- elektrische weerstand = plaatselijk (hamer kloppen tot 1/3 van de dikte)

- capaciteitsmeting = oppervlakte (oppervlaktmeting door aanraken)

Vb. binnenkomende materialen (2)

- **Houtvochtigheid**

practische uitvoering?

- norm wordt praktisch niet gebruikt, enkel aankoop-verkoop tss.
houhandelaars

bvb. controleer 5 stalen per levering
 bereken gemiddelde
 hanteer +/- 2% tolerantie

VB. binnenkomende materialen (3)

- Houtvochtigheid

bvb. Gevraagd 14 % (+- 2%)

metingen: 12,8-13,2-14,4-15,1-16

gemiddelde: 14,3 %

resultaat: OK

ZEER BELANGRIJK: communiceer methode en afkeurgrens met leverancier.

Bepaal frequentie: bvb. elke levering

Vb. Binnenkomende materialen (4)

- Houtvochtigheid

controle houtvochtmeter ?

- met ijkweerstand

- vgl. droogstoof (weging)

in beide beide gevallen: tolerantie vastleggen (bvb. 2%) = afkeurgrens

frequentie vastleggen

Vb.binnenkomende materialen (5)

- Andere controles op hout
 - Volumieke massa
 - Duurzaamheid
 - Aantasting
 - Gebreken
 - Kleur
 -

Vb. binnenkomende materialen (6)

- Andere materialen
 - lijmen
 - panelen
 - glas
 - beslag
 - afwerkingsproducten
 - ...

Vb. verwerking (1)

- 1) opslag en voorbereiding
 - opslag van hout:
 - a) latten en controle HV
 - b) bij drogen: T en RV opnemen
 - c) checken HV bij gebruik!

Vb. verwerking (2)

- 2) verzagen
 - a) toleranties vastleggen
 - b) regelmatig nameten
 - c) nulstelling regelmatig controleren
 - d) zeker controleren bij opstart en na stilstand

Vb. verwerking (3)

- 3) frezen
 - a) toleranties vastleggen
 - b) regelmatig nameten
 - c) nulstelling regelmatig controleren
 - d) zeker controleren bij opstart en na stilstand

Vb. uitrusting en toestellen (1)

- Uitrustingen:
 - Keuren
 - Onderhouden
 - PROCEDURE, FREQUENTIE, REGISTREREN
- Toestellen:
 - Keuren
 - Onderhouden
 - PROCEDURE, FREQUENTIE, REGISTREREN, AFKEURGRENS

Vb. uitrusting en toestellen (2)

- Voorbeeld toestel: schuifmaat
 - Procedure:
 - » meet om de 6 mnd het diktecaliber en noteer
 - » beoordeel (max. afw. 0,20 mm)
 - » Indien NOK toestel afgekeurd
 - Registratie:

6 mnd		caliber 3,0 mm		max. afw. 0,2 mm	
Datum	Wie	Meting(mm)	Beoordeling	Actie (J-N)	
15-8-07	RVP	3,1	OK	N	

Frequentie interne controles?

- Hoe dikwijls controleren?
 - Afhankelijk van hoeveelheid
 - Afhankelijk van vertrouwen
 - Frequentie opdrijven bij niet-conformiteiten!
 - Leverancier op de hoogte brengen van IMC in bedrijf!
 - Ideaal systeem: Elke levering controleren

Registratie en procedure?

- Registreren?
 - Registratie moet simpel zijn
 - Registratie mag niet te veel tijd vergen
- Procedure?
 - Procedure moet kort en duidelijk zijn en in taal gebruiker

Grondstoffen (IMC)

- IMC bestaat steeds uit
 - 1) PROCEDURE : Hoe en wie ?
 - 2) REGISTRATIEFORMULIER
 - Frequentie
 - Eisen
 - Meetmiddel
 - Beoordeling (OK of NOK)
 - Eventuele acties

Productieproces (1)

- Parameters:
 - Machines
 - Mensen
 - Uitwendige factoren (bvb. luchtvochtigheid)

Vereisten vastleggen op de 3 niveaus en continu controleren (bvb. tussentijdse steekproeven halffabrikaten)

Productieproces (2)

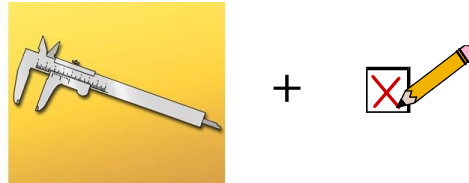
- Middelen:
 - Trafiek opbouw product in schema
 - Wie, wat en hoe in welke stap van schema
 - Mogelijke invloeden tot niet-conformiteiten in schema aanduiden
 - Vereisten tussenstappen vastleggen
 - Checkpoints bepalen
 - Procedures en checklists opstellen en uitvoeren

GEBRUIK PICTOGRAMMEN !

Productieproces (2)

- Voorbeeld
 - Checkpoint na frezen:

Eindproduct

- Grote verantwoordelijkheid!
- Laatste controle alvorens product naar klant gaat
- Zeer frequent controleren mbv checklist
- Aanduiding OK-NOK

CE

Klachten en niet-conformiteiten

Registreren

Opvolgen

Bijsturen

CE

Markering

- **Psychologisch: markeren = conform product**
 - CE + producent+ norm+type+klassen ITT
 - Op product, of
 - Op label aan product
 - Op begeleidend document
- + CE-declaration of conformity

Dienst na-verkoop

- Te verschaffen info:
 1. opslag en behandeling als extern geplaatst wordt
 2. richtlijnen voor onderhoud en reiniging
 3. instructies m.b.t. gebruiker
 4. instructies veilig gebruik

NPD

ITT

ZA

Dank voor uw aandacht

FPC

CEN

CPR

DOP

NB

FPC